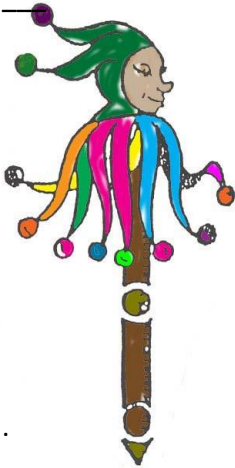

Årgang 24

Nr.2/2015

Medlemsblad for foreningen

Legetøjets venner

Næste møde:

Torsdag den 5. februar 2015 kl. 14.30

Lyshøjgårdsvej 103, kælderen

2500 Valby

Månedens emne: Danske egnsdukker, herunder også dukker fra andre lande

NB. Hvis du kommer efter kl. 14.30 bedes du ringe på mobil 28633403, så kommer vi og lukker dig ind.

Kære medlemmer!

Sidste møde, hvor vi havde børnebøger på programmet, gik jo ganske fortræffeligt. Vi kunne vist godt have brugt mere tid på det.

Jeg håber, at også denne måneds emne: Danske egnsdukker, og dukker fra andre lande vil kunne give os viden om disse ting.

Jeg håber, at der er mange, der har noget at vise og fortælle. Vel mødt!

Mange hilsener
Anny

Februar 2015

Det er koldt derude....

Referat af mødet den 8. januar 2015

Af Margit Ambeck

18 medlemmer havde fundet vej til årets første møde, hvor bøger var emnet.

Birgitte indledte med et oplæg om de forskellige genrer: fabler, eventyr, belærende og oplysende bøger. Fra egne gemmer kunne hun fremvise 2 håndkolorerede fra ca. 1850: Børneverdenen om årstiderne og husdyrene samt en udgave af Den store Bastian, som så dagens lys i 1844. Den var tænkt som moralsk oplæring for børn 3-6 år, hvad ingen nok ville lægge børn til i vore dage. Dens moralske lærdom havde dog indslag af humor, hvad der ikke altid var tilfældet med andre samtidige bøger.

Blandt de nutidige nævntes Astrid Lindgrens eventyrverden og 70-ernes samfundsbevidste - og kedelige - børnebøger. I 1992 skrev Kilde en ny Bastian, hvor de voksne stod for skud, og 1996 kom endnu en Bastian, som i groteske billeder gjorde nar af normerne, denne gang igen med fokus på børnene. Birgitte sluttede med at vise Alice i eventyrland som pop-op bog samt Ghosttrain som hologrambog. Et godt oplæg til at spejle de medbragte bøger i. Og så myldrede det ellers med alskens interessante bøger: tyske bøger fra 1937-40, Sorte Sambo og tvillingerne, Niels Holgersen, pop-opbøger fra 70- og 80erne, Den gamle drejebog fra 1987, Irmas kopier af Børnetidendes billeder fra 1900, Babars rejse fra 1945, Tornerose og den grimme ælling som pop- opbøger fra 60erne, på dansk,

men trykt i Prag, Dollhouse 1981 og Amerikanske bydele i fantastisk pop-opudgave.

Gòran omtalte en del svenske ABC bøger skrevet af kendte forfattere og tegnere, vist at sammenligne med vores Halfdan Rasmussens, og medbragte Nalles jul med "træk og slip", en dag i dyreparken som pop-op, den tyske Ritterburg med vindebro og faldlem, Hans og Grethe og Cirkus.

Anne havde en Bastian fra 1936, som ikke var egnet til oplæsning for børn, men til gengæld var der også "Når dukkefamilien vågner", en dejlig troldebog med Sigfred Pedersens tekst og Christels charmerende tegninger, Beskows univers, Louis Moes Skovkongens gilde og nogle for mange af os ukendte Lånerne fra 90erne.

Og så nåede vi ikke engang hen over Thorbjørn Egner, Pelle haleløs, Vinden i piletræerne, Mumitroldene, og englændernes fe-og kaninverden.

Kort sagt: vi kunne ikke holde op, hvilket mandede ud i, at vi blev enige om, at emnet i en eller anden form måtte tages op igen.

Dukker med nationaldragter

Af Anne Friis.

De dukker, som jeg vil skrive om, dækker mest dukker med hoveder af china, bisque, samt desuden lidt med stof. Mange gange er det oven i købet drenge dukker, der er ikklædt pigetøj, men her skal I også huske at små drenge gik med kjoler, da disse var nemmere at håndtere ved bleskift. Ikke før 4-5 år fik drenge bukser på, og endda tit med en kjole over, så det er ikke ualmindeligt, at man ikke kan se, om det er en lille pige eller dreng på tidlige fotografier.

Jeg har en dreng i en pige amagerdragt, helt præcist hvilket område den er fra, ved jeg ikke, men de kan højst sandsynligt hjælpe mig på Amagermuseet, et meget dejligt og interessant lille museum, hvor jeg har været til dragtudstilling en gang.

Dukken har en sort nederdel, som er plisseret, med en buhl - bluse i sort klæde med forskellige chintz stoffer på kanter og i korte ærmer, under dette et rødt ærme med sort velour med blå silke og knipling ved håndleddet. Skød ud over kjolens talje ligeledes i chintz. Der er en pibekrave i blå under halsen under chintzen, den er rigtig flot. Amagerdragterne stammer jo fra Nederlandene og er derfor ret farvestrålende. Pudsigt nok havde den et Fanø hovedtøj med sig. De har et tykt og et tyndt skørt under, samt stramme bukseben til over knæet, sorte stofstrømper og røde lædersko. Min beskrivelse lyder måske kedelig, men den er meget farvestrålende og helt bedårende. Jeg så den første gang på en udstilling på Marienlyst Slot, hvor Ulla Louby også var med. Jeg har først senere købt dukken af hende.

De fleste nationaldragter er meget flot syede. Der var en hel del på LEGO samlingen, og de fik så gode priser for dem, der var ikklædt en nationaldragt. Herhjemme er de ikke decideret populære, det synes jeg i den grad er synd, for de kan have fine sølvknapper og mange smukke detaljer i selve dragten. Min amagerdragt kan desværre ikke komme af, men det kan de som regel. Jeg har også en Fanø dragt, samt en Hedebo dragt til en af mine china dukker.

Hedebodragten kan komme af og er i mørk grønt tyndt hør, tror jeg, med en bred kant, som afslutning på nederdelen - buhl i samme materiale med lyserøde kanter i bånd - den blev praktisk nok bundet sammen, så pigen kunne få et bryst frem, når det var tid til amning - over en hvid snydebluse samt en kyse med guldnakke. Mange af de ammer, der blev ansat til at passe de velhavende borgeres børn, gik netop om søndagen med deres fine kjoler til kirke og bar deres herskabs børn. Selvfølgelig er disse kjoler ikke lige så flotte som de voksne herskabsdragter. Man ser mange af disse dragter hos mange ualders-malere, her dominerer Hedebo & Amagerdragterne. Jeg har en helt vidunderlig bog om folkedragter skrevet af Minna Kragelund (ISBN 87-15-08546-5), der er skrevet en hel del om disse, så det er ikke så svært at finde materiale om folkedragter via litteraturen.

Af dukkehus folket er der en del små dukker i svenske, og norske nationaldragter, samt enkelte etniske dukker som f. eks. den lille Japanske/Kinesiske med i fotos, som er en all-bisque. Jeg har også et par større med bisque skulderhoveder og blond hår, som er smukt udført stadig i svenskekostymer, men de er lavet i Tyskland, hvor de må have kendt de fleste populære nationale kostumer.

Drengen har et læderforklæde på og pigen mangler sin jakke. Hænderne er af læder og primitivt klippet ud, men dog ens. De har begge stofkroppe. Hovederne kan godt være fra Kling, men jeg synes ikke helt de ligner, de har ingen klokke, men måske er de tidligere omkring 1860-90. Det er, hvad som jeg har sat dem til, det er et stort spænd. Pigen har tydelige ører og hul til ørenringe. Foruden disse typer findes der mængder af stofdukker, se min tidligere artikel om Rønnaug Petterssens stofdukker især Samedukker. Jeg har selv en hel del indianerdukker med krop og hoved i plastik eller stof, samt mulatter i stof fra Nora Wellings hånd.

Men de mest almindelige nationaldukker, der er i skrækkelige kostumer og lavet af plastik, har jeg svært ved at klare. De eneste, som jeg selv ynder er fra Rosebud i UK, da jeg jo har boet i England. Men jeg tager selvfølgelig et bredt udvalg med til mødet.

Egnsdukker - Nationaldukker

Af Anny Green

Forskellen mellem egnsdukker og nationaldukker er, at mens egnsdukkerne kan være klædt i mange forskellige dragter alt efter hvilken egn, de kommer fra, så har nationaldukkerne kun en dragt - landets nationaldragt. Danmark har også en nationaldukke " Mor Danmark ", hvor dukken er klædt i de danske nationalfarver rødt og hvidt.(ses her til højre)

Egnsdukker

Disse dukker er kendetegnet ved de forskellige dragter, de bærer. På de danske øer : Amager, Fanø, Rømø og Samsø har befolkningen langt tilbage haft dragter nogle til hverdag og andre til fest. Amagerbønderne, der indvandrede til Danmark i 1500 tallet fra Holland tog deres kultur med fra hjemlandet og det var naturligt, at deres dragter også bar præg af deres gamle kultur. Også for de øvrige nævnte øer har man langt tilbage i tiden bevaret og brugt særlige egnsdragter. På Fanø er der gamle mennesker (over 70 år), der stadig bærer deres egnsdragt. Efterhånden fik hver egn sin egen egnsdragt og mange af disse egnsdragter bruges stadig flere steder til fester og lokale begivenheder. Nogle steder er det endda skik og brug at bære dragterne til sit bryllup. Et andet sted, hvor man kan opleve de forskellige dragter er til folkedanserstævner, hvor danserne hver især har forskellige dragter på meget ofte fra hjemegnen. Det er da dejligt, at netop den del af den danske kulturskat derved bliver bevaret.

Dragterne blev helt fra gammel tid syet i hånden i hjemmene og de var meget kunstfærdigt lavet med blonder, kniplinger, kyser, slag, veste og besætningerne viste noget om, hvorvidt man " sad godt i det ". Jo flere sølvknapper, der var på veste og kjoleliv, jo flere penge havde man på kistebunden.

På et tidspunkt først i 1970'erne blev egnsdukkerne med deres dragter fremstillet på samlebånd og sat i produktion i Danmark bl.a. på " Gittes dukke-fabrik " i Præstø.

De dukkekroppe, der især blev brugt var skildpadde, musling og rosebud.

Dukkerne blev fra det tidspunkt souvenirs og senere blev de også et samleremne.

I dag er der stadig folk, der samler på både egns- og nationaldukker.

Annes fotos af dukker

Stort og småt

Kaffetjansen i februar måned tager Rita og Frank

Husk at vaske din kop af, hvis du har lånt den i køkkenet.

Kontingentet for perioden 1. okt. 2014 til 30. sept. 2015 er 250 kr. Du kan overføre beløbet direkte til konto 1551 - 16618926, så sparer du bankgebyret.

Sælges

Dukker i egns -/nationaldragter

Henvendelse på tlf. 44945164

Permanente udstillinger og museer

Barbie-museet på Borups Alle 188

Åbent efter aftale.

www.barbiemuseum.dk

Legetøjmuseet "Olgas Lyst", Sommerstedsgade 11, telefon 33 23 85 58. Kun åben efter aftale.

Program for 1.del af sæson 2015

- 8. jan. 2015: Pop-up bøger og andre gamle børnebøger
- 5. feb. 2015: Danske egnsdukker, herunder også dukker fra andre lande
- 5. marts 2015: Håndarbejdsredskaber v/ Margit Ambeck
- 9. april 2015: Generalforsamling, spøg og skæmt, loppetorv
- 7. maj 2015: Dukkehusmøbler, downstairs/upstairs

Loppemarkeder

Spejdernes loppemarked i Farum, Hvedemarken: 1. lørdag i hver måned
Kræmloppen, Slotherrensvej 107, Vanløse. Hver weekend 9.30 - 16.00

Farum Arena, Stavnsholtvej 41, 1. feb. 2015 fra 10 - 16. Entré 40 kr.

Valbyhallen, den 14. - 15. februar 2015, kl. 10 - 17. entre 40 kr.

Se i øvrigt oversigt over markeder på www.markedskalenderen.dk

Formandens E- mailadresse : birgittedencker@mail.dk

Formandens telefonnr. 45 88 88 38

Redaktørens E- mailadresse: anny@newmail.dk

Redaktørens telefonnr. 44945164

Redaktørens postadresse: Brunevang 36, st, th, 2610 Rødovre

Hjemmesiden: www.legven.dk

Deadline til næste blad: 15. februar 2015